

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„НЕОФИТ РИЛСКИ“
БЛАГОВЕГРАД**

РЕЦЕНЗИЯ

на представените научни трудове за участие в конкурс за заемане на
академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в
Професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по
родинознание, човека и природата и човека и обществото), обявен от
Югозападния университет „Неофит Рилски“ в ДВ, брой 34 от 22 април 2025 г.

Рецензент

Доц. д-р Блага Джорова от Факултета по педагогика при Югозападния университет „Неофит Рилски“, определена като член на научното жури със заповед № 1313 от 20.06.2025 г.

Кандидат

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, Факултет по педагогика, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Представените от кандидата материали са в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Биографични данни за кандидата

Образование

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова е родена на 05 октомври 1977 г. в гр. Лом. За висшето си образование избира Югозападния университет „Неофит Рилски“ и придобива - ОКС „бакалавър“ по специалност „Начална училищна педагогика“ през 2000 г., допълнителна професионална квалификация „начален учител по английски език“ през 2002 г. и професионална квалификация „магистър педагог по управление на образованието“ през 2003 г. В периода 2013 – 2017 г. е докторант, редовна форма на обучение, отново в Югозападния университет, с научен ръководител доц. д-р Нино Михайлов. На 14.07.2017 г. защитава дисертационен труд на тема *Формиране на изследователски умения у учениците чрез обучението по „Човекът и природата“* и

придобива ОНС „доктор” по *методика на обучението по родинознание и природознание в началните класове*.

Професионален опит

Д-р Иванова работи пет години в учебен център „Анелия” като преподавател по английски език, пет години в компания „Джи Ти Си И-Зуум” като координатор на студентски и младежки програми и лицензиран преводач. От 2014 г. последователно преминава през различните длъжности в Югозападния университет, а именно гост-преподавател, асистент и от 2020 г. е главен асистент.

Участие в проекти и Еразъм+

Като университетски преподавател д-р Иванова реализира проектна активност и осъществява преподавателска мобилност. Участва в седем проекта (два от които международни) и има три проведени мобилности – Словения, Турция и Сърбия.

Преподавателска и научна дейност

Във Факултета по педагогика гл. ас. д-р Иванова демонстрира активна дейност като преподавател и изследовател. Повече от десет са дисциплините, по които преподава на студенти от ОКС „бакалавър” и „магистър”: *Методика на обучението по родинознание и природознание, Методика на обучението по чужд език, Екологическа експертиза на образователната среда, Иновации в обучението по родинознание и природознание, Съвременни подходи и модели в обучението по родинознание и природознание* и др.

В периода 2014 – 2025 г. участва в 19 конференции (14 от които с международно участие), 7 научни форума и 4 обучения. През същия период получава 4 грамоти и приз за отличена научна публикация от организационния комитет на XXVI-та Международна научна конференция за млади учени, 2016 г.

Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Прегледът на продукцията на кандидата, цитатите, сертификатите, грамотите, служебните бележки показва, че д-р Иванова надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по чл. 26 от ЗРАСРБ, както и допълнителните изисквания на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

За участието в конкурса гл. ас. д-р Цветомира Иванова представя списък от 28 самостоятелни научни публикации от които:

1 монография,

1 книга по дисертационен труд,

2 статии в списание с кватил, реферирано и индексирено в Web of Science,

24 статии/доклади публикувани в нереферирани списания или колективни томове (12 в България и 12 в чужбина – Южен Сибир, Липецк, Москва, Елец, Сърбия).

За компетенциите на кандидата свидетелстват и представените 20 цитирания – 5 в нереферирани списания издавани в България, 3 в нереферирани списания издавани в чужбина, 1 в учебник, 4 в колективни томове издадени в България, 7 в колективни томове издадени в чужбина.

В творчеството на кандидата се проследява последователност и целенасоченост, като се обособяват водещите изследователски търсения в контекста на учебните предмети *Околен свят*, *Човекът и природата*, *Човекът и обществото*, а именно обучението в началните класове и интеракивните методи в него, моделирането на учебния процес и възможностите за формирането на научния светоглед на детето, опитно-изследователската дейност и изследователските умения на учениците в начална училищна възраст.

Монографията на гл. ас. д-р Цветомира Иванова, представена като хабилитационен труд за участие в конкурса за доцент, е логичен завършек на публикационната ѝ активност през последното десетилетие. Озаглавена е „Екологичният подход в учебния процес по Родинознание“, структурирана е в три глави и се открояват: *теоретичната обосновка* с коректни авторски интерпретации, *практическата приложимост* с подробно разписани експерименти, *емпиричните данни*, които са статистически обработени и анализирани.

Основни резултати и приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата

Приемам справката за приносите на кандидата, като мога да групирам личните ѝ резултати и постижения с приносен характер в следните три раздела.

Резултати и приноси в научното творчество

Безспорно проучванията на д-р Иванова са последователни и систематизирани, насочени към приоритетни за нея изследователски полета. Обобщено постигнатото, извън хабилитационния труд на кандидата, е:

Описани са структурните компоненти, характерните черти и психологическите особености на опитно-изследователската дейност, като е направена съпоставка с познавателната дейност и са конкретизирани: 1) взаимовръзката ѝ с умственото възпитание, 2) вариантите за организирането ѝ в училище, 3) правилата при избор на проблем за изследване от ученика.

Анализирани са изследователските умения на учениците в контекста на

проблемните аспекти при формирането им и са групирани съобразно компонентите на дейността.

Очертана е ролята на проблемните ситуации/проблемното обучение при формирането на изследователските умения у ученика в началния етап на основната образователна степен.

Представена е апробирана диагностична методика за: 1) определяне умението за откриване, разбиране и проследяване на причинно-следствени връзки от децата в начална училищна възраст, 2) установяване равнището и развитието на умения за осъзнаване и формулиране на противоречия. Същевременно е анализиран и приносът на проактивните методи при диагностиката на изследователските умения на ученика.

Представено е приложението на интерактивните методи в обучението и конкретно на: 1) тематичния лексикон в обучението по Родинознание във втори клас като инструментариум за проучване на интересите и познавателната самостоятелност на учениците, 2) „мисловните карти” в уроците по „Човекът и обществото” в четвърти клас с цел разбиране, систематизиране, обобщаване и обогатяване познанията на учениците.

Предложен е нов начин на конструиране, представяне и усвояване на учебното съдържание по „Човекът и природата” чрез разработена технология за формиране на изследователски умения у учениците в началния етап на основната образователна степен. Всеки етап от технологията е обвързан и с конкретно умение, което „предоставя възможността изследователските умения да бъдат формирани поетапно чрез осъществяване на оптимална и координирана връзка между тях”.

Анализирани са кооперативните и конкурентните форми на учебната дейност в контекст на изучаването на природата и човека и са формулирани своеобразни правила за организиране на груповата работа в часовете по *Родинознание*, *Човекът и природата* и *Човекът и обществото*.

Обоснована е необходимостта от експертиза/оценка на социалната и природната среда в образователната институция и наличие на екологичен паспорт, провокирано от взаимовръзката между средата и екологичното, здравно-хигиенното възпитание на ученика.

Проучени са: 1) равнището на подготовка на учителите за STEM обучение, както и желанието им за допълнителна квалификация за реализиране на такова обучение, 2) подборът и честотата на приложение на интерактивните методи от началните учители, като резултатите са послужили за анализиране на трудностите за включване на ученика

в интерактивна образователна среда и силните/слабите страни по отношение на приложението на методите в обучението по „Околен свят”/„Човекът и природата”.

Очертани са насоки относно провеждане на природолюбителска дейност и благотворителен труд от ученика в начална училищна възраст. Провеждането им е представено като вариант за обогатяване на извънурочната дейност в училище чрез организационни форми, обединяващи учащите в групи според желанията и интересите им.

Систематизирани са видовете моделиране и са обобщени приносите му в процеса на обучение по „Околен свят”, „Човекът и природата”, „Човекът и обществото”.

Направен е актуален прочит на ролята и значението на учителя за използването на възможностите на обучението както по отношение на организирането на опитно-изследователската дейността, така и по отношение стимулирането на изследователски умения на учениците.

Споделени са практико-приложни идеи относно организирането и провеждането на експериментална дейност в учебния процес.

Анализирано е учебното съдържание на предметите „Околен свят”, „Човекът и природата”, „Човекът и обществото” в контекста на възможностите за формиране на „научен светоглед” у учениците в началния етап, възможностите за формиране и развитие на изследователски умения у учениците, формиране на ключови компетентности в областта на природните науки и др.

Откроява се значимостта на психологическите условия за оптимално възприемане в процеса на обучение и на ученето чрез опита и преживяванията, разглеждани като неизчерпаем източник на информация благодарение на общуването, наблюдението и експериментите в природата.

Анализирано е влиянието на изучаването на природата посредством наблюдението и експеримента върху комплексното развитие на качествата на ума.

Резултати и приноси в монографичния труд

На основание монографията на д-р Иванова, „Екологичният подход в учебния процес по Родинознание“, могат да се открият следните резултати, които са и с приносен характер:

Направен е анализ на учебно-методическите комплекти на различни авторски колективи със съответстващи на изследователския прочит интерпретации насочени към: 1) ключовите компетентности в контекста на екологичния подход в обучението по *Родинознание*, 2) детайлите в съдържанието на учебните програми и комплекти,

разкриващи визията на авторите, 3) значимостта на учебните програми за приоритизиране активността на ученика.

Конструирана е комплексна методика за диагностициране на екологичните представи и понятия на ученика чрез система от критерии и показатели.

Проведено е проучване сред ученици в начална училищна възраст и като резултат са открити „проблемни сфери в процеса на овладяване на екологични представи и понятия от подрастващите”.

Представена е подходяща форма за прилагане на педагогическа технология за формиране на екологични представи и понятия у учениците чрез опитно-изследователска дейност в обучението по *Родинознание* във 2 клас, а именно предметния кръжок.

Разработен е модел на педагогическа технология за формиране на екологични представи и базови понятия в учебния процес по Родинознание и е реализиран в шест етапа, като за всеки етап са конкретизирани както целите и резултатите, така и критериите и показателите за проверка на знанията на учениците.

Дефинирани са екологични понятия и словосъчетания, представляващи своеобразен мини „Екологичен речник на ученика от втори клас”.

Преподавателска активност

Представените документи от Факултета по педагогика и катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика” във връзка с конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ свидетелстват, че е осигурена изискуемата учебна натовареност на д-р Иванова. Учебната аудиторна заетост е 736, от които 158 часа лекции и 420 упражнения. Задължителните лекционни курсове в ОКС „бакалавър” и „магистър” са: Методика на обучението по родинознание и природознание; Екопедагогика; Начална училищна педагогика (98 часа лекции, 345 часа упражнения). Избираемите лекционни курсове са: Изследователски умения на ученика в начална училищна възраст; Организиране отбиха на децата – практикум, което е свързано с „осигуряване на занимания в практическа среда извън висшето училище” по чл. 57а от ППЗРАСРБ; Здравно и екологично образование (60 часа лекции, 75 часа упражнения).

Оценката от студентското мнение за д-р Иванова, налична на сайта на Югозападния университет, показва, че има необходимия подход, компетенции и професионализъм за да „достигне” до студентите, чрез подходящо представяне на значима за тях информация, приложение на методи, средства и подходи, отговарящи на изискванията за съвременен образователен процес във ВУ. За работата ѝ със студентите

свидетелстват и: благодарственото писмо от Деканското ръководство на Факултета по педагогика по повод активното участие в организацията и провеждането на Юбилейна студентска и докторантска научна сесия „Лаборатория за наука” (2016 г.), трите грамоти за активно участие в научната и изследователската дейност на Факултета по педагогика, научното ѝ ръководство на близо 20 дипломанта и двойно повече рецензирани дипломни разработки. Същевременно е и курсов отговорник на студентите от специалностите „Предучилищна и начална училищна педагогика”, „Предучилищна педагогика и чужд език”, „Начална училищна педагогика и чужд език”, 2 курс.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по представените за участие в конкурса научни трудове и препоръчвам на гл. ас. д-р Иванова да продължи научната си работа в избраната научна област като търси варианти за достигане до по-голяма и разнообразна аудитория, което ще се отрази и върху цитиранията ѝ. В бъдещите си разработки д-р Иванова е добре да търси баланс между теоретичните и емпиричните проучвания, както и да формулира релевантни препоръки и обобщения.

Заклучение

За обявения от Югозападния университет „Неофит Рилски” в ДВ, бр. 34 от 22 април 2025 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” гл. ас. д-р Цветомира Иванова, единствен кандидат, участва с документи доказващи изпълнението на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и допълнителните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Личното ми познанство с кандидата ми позволява да я определя като целеустремен, отговорен, възискателен и самовзискателен човек, като подкрепящ, екипен и коректен колега. В този аспект и на база научните публикации, приносите и целия представен актив давам положителната си оценка и ще гласувам „ЗА” присъждане на академичната длъжност „доцента” на гл. ас. д-р Иванова в област на висшето образование 1. Педагогически науки, ПН 1.2. Педагогика (Методика на обучението по родинознание, човека и природата и човека и обществото).

15 август 2025 г.

Рецензент:

Доц. д-р Блага Джорова

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ
"НЕОФИТ РИЛСКИ"
БЛАГОЕВГРАД**

REVIEW

On the submitted scholarly works for participation in the competition for the academic position of "ASSOCIATE PROFESSOR" in professional field 1.2. Pedagogy (Methodology of Teaching Man and nature and Man and society), announced by South-West University "Neofit Rilski" in State Gazette, Issue 34 of 22 April 2025.

Reviewer

Assoc. Prof. Dr. Blaga Dzhorova from the Faculty of Pedagogy at South-West University "Neofit Rilski", appointed as a member of the scientific jury by Order No. 1313 of 20 June 2025.

Candidate

Chief Assistant Professor Dr. Tsvetomira Ivanova, Faculty of Pedagogy, Department of Preschool and Primary School Pedagogy.

The materials submitted by the candidate are in accordance with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing Regulations, and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at South-West University "Neofit Rilski".

Biographical Data of the Candidate

Education

Chief Assistant Professor Dr. Tsvetomira Ivanova was born on 5 October 1977 in the town of Lom. She pursued her higher education at South-West University "Neofit Rilski", where she obtained a Bachelor's degree in Primary School Pedagogy in 2000. In 2002, she earned an additional professional qualification as a Primary School Teacher in English, and in 2003 a Master's degree in Education Management.

Between 2013 and 2017, she was a full-time doctoral student at South-West University "Neofit Rilski", under the supervision of Assoc. Prof. Dr. Nino Mihaylov. On 14 July 2017, she defended her dissertation entitled "*Developing Research Skills in Students through the Subject 'Man and Nature'*" and was awarded the educational and scientific degree "Doctor" in the field of Methodology of Teaching Natural and Social

Sciences in Primary Education.

Professional Experience

Dr. Ivanova worked for five years at the "Anelia" Educational Centre as an English language teacher, and for another five years at the company "GTC E-Zoom" as a coordinator of student and youth programmes and a licensed translator. Since 2014, she has held a series of academic positions at South-West University "Neofit Rilski", namely: visiting lecturer, assistant professor, and, since 2020, chief assistant professor.

Participation in Projects and Erasmus+ Programme

As a university lecturer, Dr. Ivanova is actively engaged in project-based activities and academic mobility. She has participated in seven projects, two of which are international, and has completed three teaching mobilities under the Erasmus+ Programme in Slovenia, Turkey, and Serbia.

Teaching and Research Activity

At the Faculty of Pedagogy, Chief Assistant Professor Dr. Ivanova demonstrates consistent engagement in both teaching and research. She teaches more than ten courses to students in Bachelor's and Master's degree programmes, including: *Methodology of Teaching Man and Nature and Man and Society*, *Methodology of Teaching a Foreign Language*, *Environmental Assessment of the Educational Environment*, *Innovations in Teaching Man and Nature and Man and Society*, *Contemporary Approaches and Models in Teaching Man and Nature and Man and Society*, among others.

Between 2014 and 2025, she has participated in 19 academic conferences (14 of which with international participation), seven scientific forums, and four training seminars. During the same period, she received four certificates of merit and an award for an outstanding scientific publication from the Organising Committee of the 26th International Scientific Conference for Young Researchers in 2016.

Overview of the Candidate's Scientific and Applied Research Output

The review of Dr Ivanova's scholarly output, along with the provided citations, certificates, awards, and official attestations, shows that she exceeds the minimum national requirements for holding the academic position of *Associate Professor*, as stipulated in Article 2b of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, as well as the additional internal requirements of South-West University "Neofit Rilski".

For the purposes of the competition, Chief Assistant Professor Dr Tsvetomira Ivanova has submitted a list of 28 single-authored academic publications, including:

1 monograph,
1 book based on her doctoral dissertation,
2 articles in journals ranked in a quartile, indexed and referenced in Web of Science,
24 articles and conference papers published in non-refereed journals or collective volumes (12 in Bulgaria and 12 abroad, in regions such as Southern Siberia, Lipetsk, Moscow, Yelets, and Serbia).

The candidate's competencies are also evidenced by the 20 submitted citations – 5 in non-refereed journals published in Bulgaria, 3 in non-refereed journals published abroad, 1 in a textbook, 4 in collective volumes published in Bulgaria, and 7 in collective volumes published abroad.

The candidate's academic work demonstrates consistency and focus, with clearly defined research interests in the context of the school subjects *The Surrounding World*, *Man and Nature*, and *Man and Society*, namely: teaching in the primary grades and the use of interactive methods therein, modelling of the teaching process and the opportunities for developing a scientific worldview in children, experimental-research activities, and the development of research skills in primary school pupils. The monograph by Chief Assistant Professor Dr Tsvetomira Ivanova, submitted as a habilitation work for participation in the competition for the academic position of Associate Professor, is a logical culmination of her publication activity over the past decade. It is entitled "*The Ecological Approach in the Teaching of Man and Society*", structured into three chapters, and is distinguished by: a theoretical foundation with accurate authorial interpretations, practical applicability with thoroughly described experiments, and empirical data that are statistically processed and analysed.

Main Results and Contributions in the Candidate's Scientific, Applied, and Teaching Activity

I accept the report on the candidate's contributions and can group her personal results and achievements of contributory value into the following three sections.

Results and Contributions in Scientific Research

Undoubtedly, Dr Ivanova's research is consistent and systematised, focused on research areas that are of high priority to her. A summary of her achievements, beyond her habilitation work, is as follows:

The structural components, characteristic features, and psychological specifics of experimental-research activity are described, including a comparison with cognitive activity, and the following have been specified: 1) its interrelation with intellectual education, 2)

options for its organisation at school, 3) rules for selecting a research problem by the pupil.

The research skills of pupils have been analysed in the context of problematic aspects in their formation and are grouped according to the components of the activity.

The role of problem situations/problem-based learning in the development of research skills in pupils at the primary level of basic education has been outlined.

An approved diagnostic methodology is presented for: 1) determining the ability of primary school children to identify, understand, and trace cause-and-effect relationships, 2) determining the level and development of skills for recognising and formulating contradictions. At the same time, the contribution of proactive methods in the diagnostics of pupils' research skills is also analysed.

The application of interactive methods in teaching is presented, specifically: 1) the thematic lexicon in second-grade Man and Society classes as a tool for investigating the interests and cognitive independence of pupils, 2) "mind maps" in fourth-grade Man and Society lessons with the aim of understanding, systematising, summarising, and enriching pupils' knowledge.

A new way is proposed for the construction, presentation, and assimilation of teaching content in Man and Nature through a developed technology for the formation of research skills in pupils at the primary level of basic education. Each stage of the technology is linked to a specific skill, which "provides the opportunity for research skills to be developed gradually through the implementation of an optimal and coordinated connection between them".

Cooperative and competitive forms of educational activity are analysed in the context of studying nature and society, and specific rules are formulated for organising group work in classes on The Surrounding World, Man and Nature, and Man and Society.

The need for an assessment of the social and natural environment in the educational institution and the presence of an ecological passport is substantiated, prompted by the interrelation between the environment and ecological, health, and hygiene education of the pupil.

The following have been studied: 1) the level of teacher preparedness for STEM education, as well as their willingness for additional qualification to implement such education, 2) the selection and frequency of application of interactive methods by primary teachers, with the results serving to analyse the difficulties of involving pupils in an interactive educational environment and the strengths/weaknesses regarding the application of methods in teaching The Surrounding World/Man and Nature.

Guidelines are outlined regarding the implementation of nature-oriented activities and charitable work by primary school pupils. These are presented as a means to enrich extracurricular activities in school through organisational forms that group pupils according to their wishes and interests.

The types of modelling are systematised and its contributions to the teaching process in The Surrounding World, Man and Nature, and Man and Society are summarised.

A current interpretation is given of the role and importance of the teacher in utilising the opportunities of teaching, both in terms of organising experimental-research activity and in stimulating pupils' research skills.

Practical ideas are shared regarding the organisation and implementation of experimental activity in the educational process.

The content of the subjects The Surrounding World, Man and Nature, and Man and Society is analysed in the context of the opportunities for forming a "scientific worldview" in pupils at the primary stage, opportunities for forming and developing pupils' research skills, forming key competencies in the field of natural sciences, and more.

The importance of psychological conditions for optimal perception in the learning process and learning through experience and emotions is highlighted, considered as an inexhaustible source of information through communication, observation, and experimentation in nature.

The influence of studying nature through observation and experimentation on the comprehensive development of intellectual qualities is analysed.

Results and Contributions in the Habilitation Work

Based on Dr Ivanova's monograph, *"The Ecological Approach in the Teaching of Man and Society"*, the following results can be identified, which are also of contributory character:

An analysis is made of textbook packages by different author teams, with interpretations corresponding to the research perspective, focused on: 1) key competencies in the context of the ecological approach in Man and Society education, 2) details in the content of curricula and materials that reveal the authors' visions, 3) the importance of curricula in prioritising pupil activity.

A comprehensive methodology is constructed for diagnosing pupils' ecological concepts and notions through a system of criteria and indicators.

A study is conducted among primary school pupils, and as a result, "problem areas in the process of acquiring ecological concepts and notions by young learners" are identified.

A suitable form is presented for applying a pedagogical technology for forming

ecological concepts and notions in pupils through experimental-research activity in second-grade Man and Society education, namely, the subject-based extracurricular club.

A model of a pedagogical technology has been developed for the formation of ecological concepts and basic notions in the educational process of *Man and Society*, and it has been implemented in six stages. For each stage, the objectives and outcomes, as well as the criteria and indicators for assessing pupils' knowledge, have been specified.

Ecological terms and word combinations have been defined, forming a kind of mini "Ecological Dictionary for Second Grade Pupils."

Teaching Activity

The documents submitted by the Faculty of Pedagogy and the Department of Preschool and Primary School Pedagogy in connection with the competition for the academic position of Associate Professor testify that the required teaching load for Dr Ivanova has been ensured. The total classroom workload amounts to 736 hours, of which 158 are lectures and 420 are seminars. The compulsory lecture courses in the Bachelor's and Master's degree programmes include: *Methodology of Teaching Man and Society and Man and Nature, Ecopedagogy, Primary School Pedagogy* (98 hours of lectures, 345 hours of seminars). The elective lecture courses are: *Research Skills of Pupils in Primary School Age; Organising Children's Leisure – Practicum*, related to "providing practical environment activities outside the higher education institution" according to Article 57a of the RIAADHE; *Health and Ecological Education* (60 hours of lectures, 75 hours of seminars).

The student opinion evaluation of Dr Ivanova, available on the website of South-West University, shows that she possesses the necessary approach, competencies, and professionalism to "reach" students through appropriate presentation of relevant information, application of methods, tools, and approaches that meet the requirements of the modern educational process in higher education. Her work with students is further attested by: a letter of appreciation from the Dean's Office of the Faculty of Pedagogy on the occasion of her active participation in organising and conducting the Jubilee Student and Doctoral Scientific Session "Laboratory for Science" (2016); three certificates of merit for active participation in the scientific and research activity of the Faculty of Pedagogy; her academic supervision of nearly 20 undergraduate theses and peer review of twice as many diploma projects. She also serves as the year tutor for second-year students from the programmes *Preschool and Primary School Pedagogy, Preschool Pedagogy and Foreign Language*, and *Primary School Pedagogy and Foreign Language*.

Critical Remarks and Recommendations

I have no critical remarks regarding the scientific works submitted for participation in the competition and recommend that Chief Assistant Professor Dr Ivanova continue her academic work in her chosen field of research, seeking opportunities to reach a broader and more diverse audience, which would positively influence her citation index. In her future publications, Dr Ivanova is advised to strive for a balance between theoretical and empirical studies, as well as to formulate relevant recommendations and generalisations.

Conclusion

For the competition announced by South-West University “Neofit Rilski” in State Gazette No. 34 of 22 April 2025 for the academic position of “Associate Professor”, Chief Assistant Professor Dr Tsvetomira Ivanova, the sole candidate, participates with documents proving the fulfilment of the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing Regulations, and the additional requirements of South-West University “Neofit Rilski”. My personal acquaintance with the candidate allows me to describe her as a determined, responsible, demanding and self-demanding individual, as well as a supportive, cooperative and correct colleague. In this regard, and based on the scientific publications, contributions, and the entire submitted academic output, I give my positive assessment and will vote “IN FAVOUR” of awarding the academic position of “Associate Professor” to Chief Assistant Professor Dr Ivanova in the field of higher education 1. Pedagogical Sciences, Professional Field 1.2. Pedagogy (Methodology of Teaching Man and Society, Man and Nature, and The Surrounding World).

15th of August 2025

Reviewer:

Assoc. Prof. Dr Blaga Dzhorova